

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Usserii Armachani Annales Veteris Et Novi Testamenti

Ussher, James

Lutetiæ Parisiorum, 1673

Cap. XI. De annis 215. peregrinationis Israelitarum in Ægypto. Argumenta pro diuturniore eorum mora allata solvuntur: in quibus, de B. Iobi & Iobabi Idumæorum regis temporibus, ac Iosuaë genealogia ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14425

Tertium exemplum est Hefron & Hamul nepotum Judæ Patriarchæ ex filio Phares : qui cum hoc descensus tempore vix primum annum exegisset ætatis suæ, non possunt filii ejus geniti esse, nisi post viginti circiter annos, nedum ingressi esse Ægyptum cum avo & pravo. Ita Salianus : probationis suæ fundamentum à Geneleos cap. XXXVIII, 1, deducens; ubi *Scripturam aperire docere asserit, Judam accepisse uxorem eodem tempore quo Joseph abductus est in Ægyptum.* Et cum Augustinus quæstione 128: in Genesim, difficultati huic emergenti aliquatenus occurreret, dixisset, fortasse Mosem hic recapitulatione usum; posteriùs narraffe, quæ ante aliquot annos facta essent; admittendam esse hanc *ἐπιανάστασιν*, ille negat: tum quia Scriptura dixerit id factum *אחרי כן* in tempore ipso (vel illo potius) tum quia, si hoc conjugium venditionem antecessisset, nihil erat causæ, cur non etiam ante venditionem narraretur, ne præcipua Josephi historia inutiliter interrumpere, quod fufius ab Abulensi contra Aben Ezra disputatum esse monet.

Et Aben Ezra quidem, quem multo (sed irritò) conatu Abulensis hic ivit oppugnatum, recapitulationem sive hysterosim, hanc non observavit solum, sed etiam exceptionibus adversus eam à Saliano jam allatis studiose simul occurrit. Causâ enim interfertæ hoc in loco historię reddit istam, ut magis inde elucesceret, quam longe aliter se Iosephus gesserit in negotio heri sui, quam frater ipfius Judas hic se gesserit: locutionem autem istam, *in tempore illo*, eodem modo in Deuteronom. X. 8. usurpari notat; quomodo & ab aliis est observatum, *in die illo*, sine determinata aliqua temporis notatione, sed decies in veteri & novo Testamento esse positum. Hocque ipso in loco, *in tempore illo*, non ad illud, quo in Ægyptum venditus est Iosephus, sed quo ipse Judas in Chananzam cum patre advenit, referendum esse defendimus. Ex nostra vero hypothefi, primi paternæ servitutis septennii anno quarto natus Judas, ætatis 18, egiffet annum, quo tempore in Chananzam primum est ingressus: sub finem vide licet ætatis, exeunte anno Mundi, juxta nostras rationes 2265. Mox ibi uxore ducta Chananitide, in anni 2266. ætate, Erem; in 2667. sub veris exitum; Onanem; & in anno 2668. post veris initium Selam, suscipere ex eâ potuiffet.

Apparens deinde Jacobo Deus, eandem fecunditatis benedictionem soboli ejus impertit, quam antea Noachi filiis communicaverat, (Genes. X. 1. 7.) dicendo; *Cresce & multiplicare, Gens & cæcus gentium erit ex te*, (cap. XXXV. 11.) Unde, ut tunc apud primos Orbis renovati instauratores (quemadmodum in V. operis hujus capitulo à nobis est ostensum) sic & nunc apud Jacobi posteros, ut statim ab incunte pubertate opera liberis daretur, in usu esse ceptum videatur. Ita sub exitum veris anni 2280. Eri, annum ætatis decimum quintum & pubertatis primum ingresso, similiterque sub exitum veris, anni 2281. Onani uxorem Thamarum dare pater potuiffet. Mox vero

Onane ob scelus à Deo morte affecto, edixit Judas Thamaræ nurui suæ, ut tantisper vidua in domo patris maneret, Donec Sela tertius filius adolefceret. Quo paulo post initium veris anni 2282. pubertatem assecuto, Judas à morte uxoris sese consolaturus, Thimnam, ad tendendam gregem suam, sub ætatis sequentis initium abiit. Ibi Thamaræ, socii mente de filio Selâ ipsi non dando satis perceptâ, sortum se simulans, ex ipso Judâ duorum liberorum mater est affecta. Hac ratione sub finem huius anni 2283. gemelli illi Phares & Zara in lucem fuerint editi: annis 15. cum quadrante, priùs quam Jacob cum familiâ in Ægyptum descenderet. Ita sub initium anni 15. Pharesi nasci potuit Hefron, sub finem Hamul; vel, si gemelli fuerunt, sub finem ambo; & infantes simul cum patre in Ægyptum ingredi. Quâ in re totâ cum nihil sit quod vel naturæ vel rationi repugnare deprehendatur, æquo lectori relinquimus judicandum, an non hæc potius admittenda fuerit, quam sententia illa altera, quæ Hefronem & Hamulum, licet longe postea in Ægyptum natos, à Mose tamen inter eos qui cum Jacobo descenderunt in Ægyptum, numeratos, fuisse statuit.

CAP. XI.

De annis 215. peregrinationis Israelitarum in Ægypto. Argumenta pro diuturniore eorum morâ allata solvuntur: in quibus, de B. Iobi & Iobabi Idamæorum regis temporibus, ac Iosue genealogia agitur. Anni exodi incerti characteres.

A Professione Abrahami ex Charane, usque ad Jacobi descensum in Ægyptum, annos 215. peregrinationis Hebræorum in terrâ Chanaanis effluxisse Scripturæ testimoniis comprobatur est. Quibus ex integre 430. annorum peregrinationis summa subductis; æqualis 215. annorum relinquatur numerus, Ægyptiacæ ipsorum peregrinationi assignandus. Quo vero tempore in Ægyptum Jacobus descendit, filium ejus Iosephum 39. fuisse annorum est ostensum: quos si à totius vitæ centum & decem annis. (Gen. L. 21.) subtraxeris, supererunt.

A descensu Jacobi in Ægyptum, usque ad mortem Iosephi, anni	71
Inde ad Mosis natiuitatem usque,	64
A natiuitate Mosis ad exitum Israelitarum ex Ægypto, [Exo. VII. 77]	80
Summa, 215.	

Anni 71. & 80. quos ex Scripturâ habemus, simul juncti 151. efficiunt: qui ex 215. totius peregrinationis Ægyptiacæ deducti 64. relinquunt annos, interstitio inter Iosephi obitum & Mosis ortum, tribuendos. Iudæi, quinquennio ante Abrahami professionem ex Charane 430.

annorum

a Salian. ad
ann. Mundi
2229. num.
10.

b Id. ad ann.
Mundi. 2306.
num. 45.

deicentium in Aegyptum, interpositi. Unde colligere licet, Elphazum Themanitem (à Themanè, Esavi ex filio primogenito Eliphazo nepote oriundum) eodem vixisse tempore quo in Aegypto peregrinati sunt Hebræi: maximeque esse probabile. Jobi (æqualis ipsius) historiam post Josephi mortem (tempore inter Genesin, & Exodum interjecto) contigisse; quando ipsi Israelitis ad Aegyptiorum idolorum cultum deficientibus (Jofu XXIV. 14. Ezechiel. XX. 8.) de universâ terrâ peragrata & sibi subdita, Satanæ gloriandi data est occasio (Job. I. 7. II. 11.) Ipso vero ingressus Israelitarum anno, natum fuisse Jobum, & egressus denatum, Judaicum commentum est.

Hæc de ætate Jobi quæstio, ex eo diligentius à nobis tractata; quia ex ea ^a Nicolaus Abramus moram Israelitarum in Aegypto neque 210. neque 215. sed 430. fuisse annorum probare nititur: sed hoc satis debili substrato fundamento; quod *Iob* idem fuerit cum *Iobab* Zaræ filio secundo Idumæorum rege, cujus meminit Moses in Genes. XXXVI. 33. ubi & Zaram hunc, ex Idumæorum Ducibus unum, filium facit Rehuelis, filii Esavi & Basemathæ, sororis Nabajoth, & filia Ismaelis (comm. 4. 10. 17.) Hanc vero Nabajoth (Nabathæorum patris) sororem Ismaelis filiam, Basematham & Mahalaham dictam, Esavum eo tempore uxorem duxisse idem refert, quo frater Jacobus, accepta patris benedictione, ex Chananæâ in Mesopotamiam est profectus: (cap. XXVIII. 6. 9.) à quo, usque ad Jacobi & familiæ ipsius descensum in Aegyptum, annos decurrisse, 33. ostendimus. Unde, & sub id tempus, Jobabum natum fuisse Nicolaus colligit: quod vix ante annum ab inito matrimonio quinquagesimum, ad pronepotes soleat, ac generationem tertiam perveniri. Considerandumque postea nobis ille proponit; quomodo sex post Jobabum Idumææ Reges, alios aliis morte sublatis successores, Moses numeraverit; eo præsertim ævo, quo mortales vitam diutius propagabant & post hanc Regum seriem Duces undecim recensuerit; quos ex I. Paralip. I. 51. satis constat non sub Regibus, sed post eos Reipublicæ gubernacula tenuisse.

At certe anni 215. commorationis Israelitarum in Aegypto, & 40. fere in deserto, tempus suppeditabunt satis amplum, quod & octo illis Regibus, qui regnaverunt in Idumæa, antequam haberent Regem filii Israël. (Genes. XXXVI. 31.) id est, (ut exponit doctissimus Grotius) priusquam Israelis posterii terram Chananæam ac vicinas sunt adepti, ante quod tempus regem ipsis facere non licuit; (Deuterom. XVII. 14.) & undecim etiam Ducibus recipiendis suffecerit: si modo duo ista admittamus; quibus non admissis, ne 430. quidem anni habitationi Israelitarum in Aegypto attributi, illis capiendis essent suffecturi. I. Cum Reges istos ex diversis fuisse civitatibus Moses memoret; non jure hereditario regnum eos obtinuisse, (ex quo contingere poterat, ut adolescens regnum adeptus, in longævâ illâ hominum vita, ad centum annos illo potiretur) sed vel populi

suffragiis, vel vi armorum (uti Esavo à patre Isaac fuerat prædictum. Genes. XXVII. 42. *Gladio tuo vivet*) ad Regium fastigium fuisse evectos; at jam ætate seniores, & usu rerum instructi eo pervenientes, non ita diuturnum in imperio tēpus necessario exegerint. II. Eos qui sub Regibus, singularium provinciarum duces extiterunt, sed supremo illo imperio subditi, sublatis postea Regibus iisdem provinciis liberam & æqualem potestatem obtinuisse: ita ut undecim illi à Mose memorati Duces, non (ut in Regibus factum) alii aliis ordine successerint, sed simul omnes & eodem tempore provinciarum suarum administrationem obtinisse. Atque hinc Moses, quum in ipso ex Aegypto exitu, *Ducem* Idumææ in Cantico suo meminisset; (Ex. XV. 17.) post annos tamen 39. sub *Regio* adhuc imperio Idumæam fuisse indicat. (Num. XX. 14. Iud. XV. 17.) ex quo ulterius colligimus 1. Regem illum, qui Israelitis transfugum per terram suam denegavit, fuisse *Hadarum*, postremum Idumæorum regum à Mose memoratorum. 2. Idumæorum erga fratres suos Israelitas inhumanitatem hanc cito Deum fuisse ultum: eodem anno & Rege per mortem, & ipso regno per politia mutationem sublato. 3. Mosem, anno 40. post exitum ex Aegypto, librum Geneleos vel scribentem vel saltem interpolantem, undecim illorum Ducum ex stirpe Esavi ortorum, qui Regibus in summo imperio successerunt, nomina recensuisse, *secundum familias suas. & secundum habitationes in terra possessionis sue.* (Genes. XXXVI. 40. 23.) utpote diversis provinciis in eadem Idumææ regione, eodem tempore, uti dictum est) præfectorum.

Sed hypotheticè hic disputat Nicolaus Abramus. Si Iobabus Idumæorum rex idem fuerit cum B Iobo, quem post tentationes suas 140. annos vixisse Scriptura testatur; intra angustias 215. annorum, morè Israelitarum in Aegypto & 40. in deserto, non posse contineri quatuor illorum regum tempora, quos Iobabo in regno, ut & illis alios in Ducatu, antequam à Mose liber Geneleos, conscriberetur, successisse apparet. Quæ consequentia vera si fuerit: non diuturniorem, quàm 215. annorum Israelitarum in Aegypto fuisse moram, inde probabitur. Sed falsitas illius hypotheseos, quæ Iobabum eundem facit & Iobabum, inde convincitur, quod duo illa argumenta, quibus hypotheseos hujus patroni veritatem ejus ostendere sunt conati, alterum à nominum Iobi & Iobabi similitudine, alterum ab autoritate *appendicula* (ut loquitur Abramus) quam LXX. *Seniores libro Iob velut laciniam attexuerunt*, petitum, jamdudum à Nicolao Lyrano sunt soluta; ad cap. I. Iobi, ita Scribente. *Nec motuorum aliorum valet, de similitudine nominis Iob & Iobab quia frequenter contingit duos homines valde diversos non modo simili, verum etiam prorsus eodem appellari nomine. Supponitur etiam falsum, quod prædicta nomina sint valde similia: cum secundum scripturam Hebraicam, sint multum dissimilia. Hoc enim nomen Iob, in Hebreo incipit per Aleph (א) nomen vero*

inscripsit, ipse agnoscit Nicolaus (Abrahami illam victoriam 645. annis ante Nini exordium, in Annalibus nostris collocavimus: ut ad hoc efficiendum, Israelitarum in Aegypto commorationem, ad annos 430. extendere, nihil nobis fuerit necesse.

Id. ibid.
cap. 14.

At posse (putat Nicolaus) ex annis Caath demonstrari, moram filiorum Israel in Aegypto fuisse plus quam 215. annorum.

Sed quomodo hoc ille demonstrat, videamus. Cum fuerint anni Caath centum triginta tres, ut Exodi VI. 18. dicitur: quamvis eum jam puberem facimus, cum Aegyptum ingressus est, necesse tamen est, ut in Aegypto annos centum viginti prater propter exegerit: qui si 80. Mosis annis (cap. VII. 7.) accedant: ducentorum annorum summam colligent. Aut igitur Israelita plusquam 215. annis in Aegypto manserunt, aut quindecim dumtaxat annorum spatium inter Caathi mortem & Mosis exortum interfuit. Hoc autem posterius dici non posse, liquet ex iis que cum inter illius obitum & huius ortum gesta narrentur, haudquaquam tamen: tam angusta temporis intercapedine, claudi poterunt. Atque inter hec, Israelitarum multiplicationem & oppressionem, simul cum Amrami & Jocabedæ matrimonio reponit: & ex eo quod Mosis infantuli soror מרת מרים vocetur, (c. II. 8.) adolescentulam & nubilem eam fuisse colligit; indeque Amrami & Jocabedæ nuptias, multis licet annis ab obitu Caathi, non paucis tamen ante Mosis exortum, fuisse contractas concludit, & audiendos non esse qui moram Israelitarum in Aegypto 215. annorum angustiis circumscribunt.

Nos vero eam de Caathi in Aegyptum descendenti primâ pubertate hypothesin, quam pro libertate sua videri ille vult ultro nobis esse largitus, minime recipimus. Cum enim iuxta rationes nostras, inter nativitatem Levi patris Cahathi & migrationem in Aegyptum, anni 50. intercesserint, (ut in Annalibus videre licet:) quid obstat, quo minus Cahathus in Aegyptum descendens non modo pubertatis, sed etiam virilis ætatis annos attigisse posset putari: ita ut 30. annorum eo ingressus 103. annos ibi exegerit, & 32. ante natum Mosem annis vitam finierit. Nam potuisse hoc fieri, satis fuerit nobis ostendere, qui respondentium hic partes sustinemus; factum non fuisse, nisi certo aliquo indicio demonstrator noster ostenderit, in quindecim illorum angustiis impellere nos non poterit; quibus sublatis, simul & totam argumentationis illius vim concidere necesse est.

Certe que in sacrâ Historiâ, de servitute & afflictione Israelitarum ante Mosis nativitatem, referuntur, intra 32. annorum spatium potuisse peragi, mihi non est dubium. Multiplicationem vero populi Israelitici, vivente adhuc Cahatho, conspicuam & maxime potuisse esse observabilem, res ipsa monstrat. Nam Amrami & Jocabedæ nuptias, post Pharaonis de submergendis Hebræorum infantibus edictum fuisse initas, non aliunde habetur quam ex duobus illis verbis, Post hæc, Exodi II. 1. in

editione vulgatâ Latinâ additis: que in textu Hebraico, Græco, Chaldaico, Syriaco, Persico, & Arabico, nusquam apparent. Quin & ipsam multiplicationem Israelitarum tam observabilem, eamque inscutam servitutem eorum & afflictionem durissimam, Cahathi morte fuisse posteriorem, non aliunde quam ex eadem Latina versione loci, Exod. I. 6. colligitur. Quo (Josepho) mortuo, & universis fratribus ejus, omnique cognatione illâ, filii Israel creverunt, &c. quum in textu originali Hebraico, pro cognatione, legatur ורר quæ vox non sanguinis propinquitatem, sed generationem hic denotat, id est hominum, (Aegyptiorum præsertim) universitatem qui Josepho & fratribus ejus ætate æquales extiterunt. Ita etas & progenies in Horatianis illis sumitur:

Etas parentum, pejor avis, tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosorem.

Et generatio, in Psal. LXXVIII. 3. 4. Quæ patres nostri narraverunt nobis, non celabimus filios eorum, generationem alteram: Et commate 5. 6. Mandavit patribus nostris, nota ea facere filiis suis ut cognoscant generatio altera, filii nasciuri; exurgentesque enarrent filiis suis: ubi, quum filii alteram constituent generationem; ad paternam non magis hic referendus fuerit Cahathus, quam soror ejus Jocabeda, Levi ipsius (ut in capite VIII. ex Numer. XXVI. 59. est ostensum) quam persecutione maxime serviente Mosem perpetuè constat. Unde & Hebræi in Seder Olam cap. 3. non à Caathi obitu servitutis Aegyptiæ tempus deducunt, sed à morte patris ejus Levi: à quâ nativitatem Mosis annos 48. in Annalibus nostris numeratos invenies; spatium iis omnibus quæ ad hanc historiæ partem pertinent capiendis sufficientissimum.

A Latinæ quoque editionis autoritate potissimum dependet argumentum illud alterum à Nicolao ex Josue genealogiâ deductum: que in eâ. I. Chronicor. VII. 25. hunc in modum habetur propofita, Porro filius ejus Rappa, & Reseph, & Thale, de quo natus est Thaan, qui genuit Laadan. Hujus quoque filius Aminad, qui genuit Elisama; de quo ortus est Nun, qui filium habuit Iosue. Cui nos integrum posterorum Ephraimi catalogum subjiciemus, prout in textu Hebræo legitur.

Ephraim.

Shubelab,	Beriab. Sheerab filia. Reeph	כר
Bered	Reeph.	כר
Tabath	Tela	כר
Eladab	Thaan	כר
Tabath	Laadan	כר
Zabad	Aminad	כר
Shubelab	Elisama	כר
Ezer.	Nun	כר
Elead.	Iosua	כר

His, qui in prima serie sunt nominati, à viris Gath interfectis, Ephraimo natum fuisse Beriam, ex sacrâ quum Nicolaus confirmasset

historia:

historia; de cladis hujus tempore, quod in Scriptura reticetur, subjicit. Quo sane tempore, ut res ipsa docet, annus ab ingressu Jacobi in Aegyptum, saltem septuagesimus quartus effluerat, supererantque ad Exodum 140. duntaxat anni; si 215. tantum annis filios Israel in Aegypto versatos esse statuamus. Deinde, ut confessum sumens, tres primos in ultima serie nominatos, Berie fuisse filios, Josuam octavum ab Ephraim, septimam à Beria fuisse colligit. Tum ex Josu. XXIV. 29. Josuam annos 110. vixisse addit: quum post Moysi obitum reipublicam administrasset annis 10. ut placet Melchiori-Cano & Cajetano, aut 14. ut putat Pererius, aut 17 ut Beda & alii tradiderunt. Juxta quam postremam sententiam, cum ex Aegypto egressus est, Josua annorum fuisse 53. quos 53, inquit Nicolaus, si ab 140. deduxeris, invenies inter Beria & Josua exorum 87. duntaxat annos interesse, quae praeci quidam fecunditate septem aut octo generationibus tribuantur, ut singuli Josua majores, liberos duodecim circiter aetatis anno, susceperint; undecimo generant. Qua si merito displiceant; certe praestabat tempus mansionis in Aegypto producere, quam tot generationum capita, tam arctis temporum limitibus cohibere. Ita ille.

Nos vero dicimus Hebraicum 77 quod toties in hac genealogia occurrit, tum filium ejus, tum filium ejusdem denotare: & priore modo sub finem, posteriore in principio & medio genealogiae accipi. In prima enim serie articulum non ad praecedentem personam, sed ad primum stirpis authorem, ipsum Ephraimum esse referendum; neque Nicolaus negat; & si negaret, eandem vel etiam majorem fecunditatis praecocitatem hic agnoscere cogeretur, quam in nostra sententia tantopere improbat. Nam cum Josephus ex filii sui Ephraimi progenie, tres tantum generationes vidisset; (Gen. L. 23.) ipse Ephraimus hac ratione vifurus fuisset decem, & quidem novem ex iis aptas armis ferendis quod nisi prole ante annum 12. suscepta, aegre credere possumus contigisse. In ultimo quoque serie, ubi Repha dicitur 77 filium ejusdem, Ephraimum scilicet, similiter accipiendum esse contendimus: tum quia nomen proximè antecedens erat faeminæ, quum si affixum respexisset, 77 dicendum fuisset, non 77, tum quia Taban tertius in eadem serie nominatus, inter immediatos Ephraimi filios à Mose recensetur (Numer. XXVI. 35.) Tantumque abest, ut cum Nicolao filium Berie Rephiam constituamus, ut & Rephiam & Tahanem, ante ipsum Beriam in Lucem fuisse editos, existimemus. Neque enim primos illos, à Scriptore sacro idcirco primo in loco nominatos fuisse putandum est, quod reliquis seniores extitissent, sed quod communem ab hominibus Gathi cladem pertulerint, per eam patri Ephraimo nomen Berie proximo filio imponendi occasione dederint: quod in afflictione ille fuisset propter familiam suam. (I. Chronic. VII. 21.)

Quod si Tabani non in prima, sed in tertia post Ephraimum generatione (quam & Joseph, Gen. L. 23. vidisse dicitur) sedem assignare cui-

quam magis placeat: ne sic quidem ad Chronologicas nostras rationes aliquod accederet detrimentum. Si enim Ephraimum, annis 22. post descensum Jacobi in Aegyptum, Tabanis avum procreavisse, & Josuam annos 53. natum, ex Aegypto excessisse, admiserimus; & Septem (inter Ephraimum & Josuam interpositarum) generationum parenti cuique annos gratis viginti, quum filium suum susciperet, simul tribuerimus: tota summa 215. annorum numerum non est excessura. Ut ad praecocem illam fecunditatem restringi hic nos non fuerit necesse, quam Nicolaus sibi fingit. Quem interim meminisse oportuerat, in hac eadem Ephraimi genealogia, filii ipsius Sheera mentionem fuisse factam, quæ Beth-horon inferiorem & superiorem ædificavit, (I. Chronic. VII. 24.) ideoque post 7. annum Josuæ, quo terra Chanana Israelitis est divisa, superstes fuerit. Eam, etsi 130. patris anno genitam fuisse dicamus, plures tamen quam 140. ut ipsa vivendo exegerit necesse est; mora Israelitarum in Aegypto 215. tantum annis assignatis; quod & si mirum, incredibile tamen non est habendum. Sed ut plures illam quam 355. vel saltem 333. annos vixisse credamus, quod Nicolai postulat hypothesis; nescio qui stomachus possit concoquere.

Superest adhuc argumentum, à multiplicatione filiorum Israel in Aegypto petatum: quod siue miraculo, quod sane fingere necesse non est, vix potuerint in tantam multitudinem excrescere, ut cum in ingressu septuaginta capita censa fuerint, ducentis post annis armatorum sexcenta millia numerarent. Ita Nicolaus; paulo diffidentius: cum ante eum Stapletonus multo confidentius: fieri non potuisse absque ingenti miraculo, ut 210. ann. spatio 72. homines, qui in Aegyptum descenderunt, sic multiplicarentur, ut ex illis sexcenta millia hominum armatorum (præter innumerabilem aliorum multitudinem) invenirentur quum Aegyptum exirent. Quod B. Augustino tamen mirum non est visum, quaestione 47. in Exodum, hac de re scribenti. His annis quantum multiplicari potuerint Hebraei, si fecunditas hominis consideretur, adjuvante illo qui eos voluit valde multiplicari, reperietur non esse mirum, quod & sexcentis millibus peditum egressus est populus ex Aegypto: excepto cætero apparatu, ubi & servitia erant & sexus mulieris, & imbellis aetas. His vero additis, ad 1800000. vel 2000000. numerum excrescere potuisse censet Bonfretius quod ille tamen adeo non miratur; ut potius sibi mirum videri dixerit, quod non plures extiterint. Hoc vero ut ostendat, ex descenditibus in Aegyptum non 70. sed 50. tantum sumens, ipsorumque & posterorum unicuique tres liberos masculos duntaxat assignans; masculos 150. ortiri potuisse colligit, ex secundo 450. ex tertio 1350. ex quarto, 4050. ex quinto 12150. ex sexto 36450. ex septimo 109350. ex octavo 328050. ex nono 984150. in ultimo 2952450. qui numerus, masculotum duntaxat, fere tertiâ parte superat numerum 2000000. supra assignatum, masculos simul & faeminas comprehendentem.

4 Abram. ut
supr. e. 18.
6 Stapleton
antidor. in
Act. 7. 6.

8 Exod. 12-
57.

4 Bonfret. in
Exod. 1. 12.

Sed

Sed non satis ille consideravit, decem hunc vicenariorum ab eo positum calculum consistere non posse, nisi intra quemque vicenarium tres suos filios, cum pari saltem filiarum (suo tempore maritis jungendarum) numero fuisse progenitos, concesserimus: quod neque admitti oportet, nec ipsius Bonfrerii hypothese est consentaneum, quâ *etatem generationi idoneam, eam quæ viginti annorum est, constituere voluisse*, hic se docet. A qua ætate si generandi initium deduxisset, septem potius tricenariorum, quam decem vicenariorum annorum ordines, hic ab eo fuissent reponendi. Et in tot quidem tricenarios, Israelitarum in Ægypto moræ annos 270. Torniiellus distribuit: verum unoquoque tricenario septem masculos totidemque feminas susceptas fuisse statuens, eorum aliquos, ante annum ætatis parentum viciesimum, in lucem fuisse editos, admittere & ipse cogitur.

Id autem si evitare libeat, Bonfrerii hypothese ex Johanne Temporatio (quem ille ducem potissimum hic est secutus) aliquantulum correctâ, supponere liceat; ex descendens in Ægyptum 50. viros, annis 20. natu majores, primi post descensum decennii annis singulis, liberos singulos procreavisse, eorumque continuo ordine posteros masculos, exacto ætatis viciesimo, intra proximum quodque decennium, totidem liberorum patres extitisse: neque 3. cum Bonfrerio, neque 7. cum Torniiello, sed medium inter utrumque 5. marium numerum cuique tribuente: hac ratione in primis illis 50. procedere poterunt, annis post descensum in Ægyptum.

X. masculi.	250.
XL.	1250.
LXX.	6250.
C.	31250.
CXXX.	156250.
CLX.	781250.
CXC.	3906250.

Ab anno CXC. usque ad annum CCXV. quo ex Ægypto est migratum, anni intercesserunt 25. Ex quo apparet absque ullo miraculo, mares eo tempore ex genere Israelitico, ab anno 25. & sic deinceps, usque ad 34. natos, numero 3906250. & simul additis tribus postremis progressionis hujus ordinibus, mares 4843750. simul viventes existere potuisse: quum tamen ex Ægypto egressi circiter 600000. (Exodi XII. 37.) vel 603550. ab anno ætatis vicenario tantum numerentur; (Exod. XXXVIII. 26. & Numer. I. 46.) præter Levitas, quorum mares, (ab ætate usque menstrua recensiti) numerum 22000. confecerunt (Numer. III. 39.)

Quod si quis objiciat. Genes. XLVI. 26. omnes animas quæ cum Jacobo descenderunt in Ægyptum numero fuisse 66. præter filiarum Jacobi uxores; indeque colligat, descensus illius tempore, solos Jacobi filios uxores habuisse, ideoque à nepotibus ejusdem intra proximum decennium, liberos decem (quod à nobis est positum) suscipi non potuisse: scire illum oportet, usitato scripturarum more filiorum nomine comprehendi & nepotes. Cumque

hic & Pharesi filii Judæ; & Beræ filii Asheris liberi, inter 66. illos habeantur connumerati, non omnes Jacobi nepotes cælibes in Ægyptum descendisse, satis apparet. Quamquam etiam, si decem tantum ipsius Jacobi filios, (prætermittis Levi & Josepho) proximo decennio, eorumque deinceps posteros in sequentibus sex annorum tricenariis, quinque masculos totidemque fœmellas, juxta præcedentem hypothesein, sigillatim procreavisse admiserimus: juxta eam quoque rationem, tempore egressionis marium major exurgeret numerus, quam ille superior à Mose memoratus; ut ex præcedentis progressionis tabella, à radice 50. ad 10. hunc in modum reduceta, licet prospicere.

Anno.	
X.	50. nascerentur masculi.
XL.	250.
LXX.	1250.
C.	6250.
CXXX.	31250.
CLX.	156250.
CXC.	781250.

Hæc enim (ut vides) ratione, egredi ex Ægypto potuissent mares 781250. quorum minimus 25. maximus 34. ætatis annum ageret. Quibus si majores natu, ætatis tamen annum 94. non excedentes, adjicere etiam libeat: postremis tribus summis simul junctis, exurgeret numerus 968750.

Quod si iterum quis hic objecerit; nullo modo esse probabile, à decem illorum Patriarcharum singulis intra proximum à descensu in Ægyptum decennium, similiterque ab eorum posteris, intra unamquamque insequentium annorum triacontadem, quinque filios, patremque filiarum numerum fuisse progenitum: considerandum illi simul erit, quicquid in admisa hypothese reperitur improbabilitatis, id omne ex aliis in eadem omissis, satis superque esse compensatum. Nam & post primum ab intrata Ægypto decennium, patres omnes exacto ætatis anno tricesimo, à liberis procreandis cessavisse supponuntur; quum isto ævo etiam septuagenarii & octogenarii gignere consueverint: & in 10. solummodo Jacobi filius radix Progressionis est fixa; nulla 55. nepotum illius ratione habita, quos catalogus descendendum in Ægyptum à Mose propositus simul exhibet.

Neque in ulla nos Thaddæus Dunus hic conjicit angustias; ex Exod. I. 6. 7. objiciens, post mortem demum Joseph & fratrum ejus, totiusque ætatis illis cœvæ, multiplicationem hanc esse factam. Cum enim ex nostra sententia, inter Josephi obitum & Mosi nativitatem, 64. tantum annorum intervallum intercesserit; in tam brevi spatio, tam immensam populi multitudinem exoriri potuisse, concedendum esse non existimat. Verum in scriptura illa, juxta eorum qui in Ægyptum descenderunt proportionem, Israelitas ante Josephi excessum crevisse, Moses non negat: licet post illud tempus in eum numerum auctos eos fuisse doceat, ut terra impleatur ipsis;

indeque

Torniiell.
ann Mundi
2729-num.
20.

indeque novus Rex de iis duræ servituti subji-
ciendis, ac de infantibus eorum è medio tol-
lendis, consilium cœperit. Nam si in primis il-
lis annis XVII. quibus in regione Goshenis Ja-
cobus vixit, filii & nepotes illius fecerunt
dicantur, & *auti fuisse valde* (Gen. XLVII.
27. 28.) quis, nisi progressionis arithmeticæ
plane ignarus, annis 54. proximis, (quibus pa-
tri Josephus fuit superstes) dubitaverit, eadem
propagationis ratione servata, numerosam
proditæ potuisse sobolem, ut stirps tam copio-
sa, intra annos 64. longe pluribus producendis
sufficeret, quam ad Mosaicæ narrationis veri-
tatem statuendam, foret necessarium: Ita in 12.
descendentium in Ægyptum hypothesi, anno
post descensum 70. (qui proxime antecessit Jo-
sephi obitum) 1250. & post 60. annos (id est,
quadriennio ante ortum Moysi) 31250. mares
proditæ potuissent; quibus additis intermedii
6250. numerus 38750. masculos exhiberet; præ-
ter patrem seminatum numerum, quæ quarto
ante natum Mosem anno, simul cum eis existe-
re potuissent. Juxta alteram vero 50. generan-
tium hypothesin, ad 163750. numerus ille mas-
culorum exurgeret; (ex trium numerorum
6250. & 31250. & 156250. additione confectus)
quem, totidem seminatum adjectione auctum,
Ægyptiis non immerito suspectum esse potuis-
se, nemo dubitaverit.

Concludamus igitur tandem, Israelitarum
moram in Ægypto, neque 430. annorum fuisse,
ut Genebrardi & Stapletoni, neque 431. ut
Tichonii, neque 408. ut Thaddæi Duni, &
Nicolai Abrami, neque 240. ut Guliel. Lan-
gii, & Rabbiorum quorundam; neque 239.
ut Henrici Suizeri; neque 225. ut D. Parei; ne-
que 216. ut Jo. Benedicti & Laur. Codomani;
neque 210. ut communior Hebræorum, sed 215.
ut Christianorum Chronologorum fere senten-
tia. Hi 215. anni (Juxta nostras rationes) in
medio anno mundi 2514. juxta Scaligeri & Pe-
tavii, (qui non 130. sed 70. tantum annos inter
natales Tharæ & Abraham constituant) in 2453.
quem pro certo anno Exodi esse habendum,
Scaliger (cum suis alleclis, Setho Calvisio &
Johanne Bohemo) ex characteris quibus-
dam demonstrare conatur; quos tamen nullius
esse momenti, ipse ostendit Peravius; libro 9.
de doctrina Temporum, cap. 23. & 25. cujus-
modi & illi sunt Characteres, quibus Philippus
Lansbergius suadere nititur, annum Mundi
2449. pro vero Exodi anno esse agnoscendum:
quorum incertitudinem ipsa horum utrorum-
que mutua inter se collatio, satis manifestave-
rit. Ex eo enim, quod dies exitus ex Ægypto
fuerit feria hebdomadis quinta, & quod annus
post illum quadragesimus sextus Jubilæus pari-
ter & Sabbaticus fuerit, Scaliger suum; ex eo
vero quod dies ille in septimam feriam incide-
rit, & ipse exitus annus Sabbaticus simul & Ju-
bilæus extiterit, Lansbergius suum Mundi an-
num, pro genuino & certo esse agnoscendum,
confecisse se existimat, quum de neutra illa fe-
ria quidquam ex Scripturis constet: neque ante
Israelitarum in terram promissam ingressum,
annorum Sabbaticorum, atque inde nascen-

tium Jubilæorum, ullam rationem fuisse habi-
tam, ostendi possit, quemadmodum supra in 3.
capite monuimus.

C A P. XII.

*Quarta ætatis mundi spatium annorum
479. fuisse ostenditur. Integritas numero-
rum 480. in lib. Regum & 450. in Actis
Apostolorum integritas, & inter se conso-
nantia, asseritur. Libri Judicum ordo &
dispositio proponitur; annorumque quietis
terræ supputandorum ratio exponitur.
Davidicæ genealogiæ in fine libri Ruth &
tribusque aliis pariter consentientibus
Scripturæ locis explicatæ, perfectio defen-
ditur; posteriorum hominum, etiam ad
nostra usque tempora, non minore quam
horum patrum longævitate demonstrata.*

AD quartam Mundi ætatem jam perven-
tum est: cujus spatium, in prioris regum
libri (qui aliis tertius numeratur) cap. VI. ini-
tium, à Spiritu sancto ita habetur expresse defini-
tum. *Factum est quadringentesimo & octogesimo
anno ingressio filiorum Israel de terra Ægypti,
in anno quarto (mense Zivo, ipse est mensis se-
cundus) regni Salomonis super Israel; ut ædifi-
care inciperet domum Domino. Quum enim
mensis primi die 15. ex Ægypto egressi fuerunt
Israelitæ, & mensis secundi die 2. (ut II. Chro-
nic. III. 2. legitur) in anno 4. Salomonis, Tem-
pli jacta sint fundamenta; annos 479. & dies
17. intercessisse liquet, non integros annos 480.
quemadmodum in hujus operis cap. III. contra
Joh. Funccium supra est ostensum. Severus ve-
ro Sulpicius, in prioris sacre sue Historiæ lib.
588. fere annos inter utrumque hunc terminum
interjectos fuisse existimans, non dubitare se
(addit) *librariorum potius negligentia, præser-
tim tot jam seculis intercedentibus, veritatem
fuisse corruptam. quam ut propheta erraverit,
Nostris quoque temporibus, Nicolaus Sera-
rius (in III. Reg. VI. 1.) 680. pro 480. Nico-
laus Raimarus Ursus (in scripto Chronologi-
co Germanicè ann. 1596. edito) & Ludovicus
vero Cappellus (in Chronol. sacr. tabul. 9. 580.
pro 480. in sacrum textum irrepsisse censuit.
Cujusmodi in desperatis Chronologia questionibus,
uti in perditis civitatibus Jeronimus, extremi
esse solent exitus: inquit, in lib. 9. de doctrina
Temporum cap. 32. Dionysius Petavius: cui
merito hac nimis effrenata grassandi in Scripturam
licentia coercenda, & repudianda videatur.**

Melchior Canus, lib. XI. locorum Theolo-
gic. cap. 5. quum primo significasset, se non
existimare, aut fidei aut religionis questionem
esse, num 480. ille annorum numerus, qui in
codicibus pervulgatis reperitur, librariorum vi-
tio scriptus sit, an potius idem ab auctore sacro
in suo exemplari positus, atque sentire se deinde
declarasset, inter regnorum annos, seorsim à
temporibus Judicum, esse supputandos: postea
subjicit. *Josephus, quoniam non ea solum tem-
pora quibus Iudices præfuerunt, computare voluit,*

61. Chronic.
II. 11. 12.
Mat. I. 5.
Luc. III. 31.

Lansberg.
Chronolog.
sac. lib. 9.
cap.